

HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.

**Javna objava bonitetnih zahtjeva
HPB Grupe kreditnih institucija
za 2012.**

Zagreb, svibanj 2013.

SADRŽAJ

1.	SAŽETAK	3
2.	CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	4
3.	INFORMACIJE U VEZI S OBUHVATOM PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA	5
4.	INFORMACIJE U VEZI S IZNOSOM JAMSTVENOG KAPITALA	5
4.1.	Struktura jamstvenog kapitala	6
5.	INFORMACIJE O ISPUNJAVANJU KAPITALNIH ZAHTJEVA I PROCJENI ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA.....	7
5.1.	Iznosi kapitalnih zahtjeva za procjenu adekvatnosti jamstvenog kapitala	9
6.	INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE.....	10
7.	INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI KREDITNOM I RAZRJEĐIVAČKOM RIZIKU.....	10
7.1.	Izloženost kreditnom riziku prema kategorijama izloženosti.....	12
7.2.	Izloženost kreditnom riziku po geografskom području	13
7.3.	Izloženost kreditnom riziku po granama djelatnosti.....	13
7.4.	Izloženost kreditnom riziku po preostalom dospijeću	14
7.5.	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima.....	15
7.6.	Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima	16
7.7.	Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima	17
8.	INFORMACIJE O STANDARDIZIRANOM PRISTUPU MJERENJA KREDITNOG RIZIKA	17
9.	INFORMACIJA O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA ZA TRŽIŠNE RIZIKE	17
10.	INFORMACIJA O OPERATIVNOM RIZIKU	18
11.	INFORMACIJA O VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE.....	19
11.1.	Izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke	20
11.2.	Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke.....	20
12.	INFORMACIJA O IZLOŽENOSTI KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE.....	21
13.	TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA	23

1. SAŽETAK

Grupa Hrvatska poštanska banka d.d. (dalje: HPB Grupa) sastoji se od Hrvatske poštanske banke d.d., HPB Stambene štedionice d.d., HPB-Investa d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima i HPB Nekretnina d.o.o.

Za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama grupu kreditnih institucija čine Hrvatska poštanska banka d.d. kao nadređena kreditna institucija i HPB Stambena štedionica d.d. kao podređena kreditna institucija (dalje: HPB Grupa kreditnih institucija).

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i Odlukom o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija HPB Grupa kreditnih institucija objavljuje kvalitativne i kvantitativne informacije na konsolidiranoj osnovi sa stanjem na dan 31.12.2012.

Konsolidirani jamstveni kapital na dan 31.12.2012. godine iznosi 1.701.642 tisuće kuna i sastoji se od 1.313.890 tisuća kuna osnovnog kapitala i 401.742 tisuća kuna dopunskog kapitala dok odbitne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala iznose 13.990 tisuća kuna.

Ukupni konsolidirani kapitalni zahtjevi za rizike na dan 31.12.2012. godine iznose 1.357.138 tisuća kuna. Od toga, kapitalni zahtjev za kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane primjenom standardiziranog pristupa iznosi 1.096.667 tisuća kuna, kapitalni zahtjev za operativni rizik primjenom standardiziranog pristupa iznosi 158.236 tisuća kuna i kapitalni zahtjev za tržišne rizike iznosi 101.673 tisuće kuna.

Konsolidirana stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala na dan 31.12.2012. iznosi 15,05%.

HPB Grupa kreditnih institucija javno objavljuje ciljeve i politike upravljanja rizicima, strategiju upravljanja rizicima te informacije o izloženosti rizicima za koje je HPB Grupa kreditnih institucija utvrdila da su značajni:

- izloženost riziku druge ugovorne strane,
- izloženost kreditnom i razrjeđivačkom riziku prema kategorijama izloženosti, geografskom području i granama djelatnosti, preostalo dospijeće pozicija izloženih kreditnom riziku, strukturu plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima te strukturu dospjelih nenaplaćenih potraživanja po geografskom području i granama djelatnosti,
- izloženost tržišnim rizicima,
- izloženost operativnom riziku,
- izloženost kamatnom riziku u knjizi banke,
- informacije o vlasničkim ulaganjima u knjizi banke te
- informacije o tehnikama smanjenja kreditnog rizika.

2. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Strategija upravljanja rizicima obuhvaća ciljeve i osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima te sklonost HPB Grupe za preuzimanje rizika, a utvrđena je Politikom upravljanja rizicima.

Ciljevi HPB Grupe u preuzimanju i upravljanju rizicima su:

- osiguravanje stabilnog i sigurnog rasta primjenom učinkovitog sustava upravljanja rizicima,
- poboljšanje profila rizičnosti i
- osiguravanje primjene sveobuhvatnog sustava upravljanja HPB Grupom na osnovi primjene usklađenih postupaka i procedura na razini svih članica HPB Grupe

Kako bi ostvarila utvrđene ciljeve u preuzimanju i upravljanju rizicima HPB Grupa primjenjuje sljedeća načela preuzimanja i upravljanja rizicima:

- definiranje prihvatljivih razina izloženosti rizicima u poslovanju na osnovi utvrđivanja i propisivanja internih limita izloženosti pojedinačnim rizicima, uključujući usklađenost s regulatornim ograničenjima,
- kontinuirano poboljšanje postupaka i procedura utvrđivanja, mjerena, procjene, ovladavanja i praćenja rizika kojima je HPB Grupa izložena u poslovanju i
- kontinuirani razvoj metoda i postupaka mjerena i praćenja izloženosti rizicima, u skladu s razvojem funkcije kontrole rizika i razvojem odgovarajuće informatičke podrške.

Sklonost preuzimanju rizika je iznos odnosno razina rizika kojeg HPB Grupa smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju svoje poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju. Sklonost preuzimanju rizika obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koju HPB Grupa smatra prihvatljivom. HPB Grupa iskazuje toleranciju prema riziku utvrđujući ciljani profil rizičnosti. Profil rizičnosti je mjera odnosno procjena svih rizika kojima HPB Grupa je ili kojima bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Kao osnovnu mjeru profila rizičnosti HPB Grupa uzima iznos potrebnog internog kapitala. S namjerom održavanja ciljanog profila rizičnosti HPB Grupa utvrđuje sustave ograničenja (limite) izloženosti za različite vrste rizika.

Funkcija kontrole rizika je dio sustava unutarnjih kontrola Banke i ima za cilj osigurati primjerenoupravljanje rizicima kako bi se omogućilo stabilno poslovanje Banke. Funkcija kontrole rizika u Banci organizirana je kao samostalna organizacijska jedinica u Banci u Sektoru upravljanja rizicima. Sektor upravljanja rizicima izrađuje periodično, a najmanje polugodišnje Izvješće funkcije kontrole rizika koje obavezno sadrži slijedeće:

- nezakonitosti i nepoštivanje politika i postupaka Banke ako su utvrđene tijekom obavljanja poslova kontrole rizika,
- nedostatke i slabosti u upravljanju rizicima ako su utvrđene tijekom obavljanja poslova kontrole rizika,
- ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti upravljanja rizicima, uključujući i informacije o izloženosti rizicima,
- prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti.

Sektor upravljanja rizicima dostavlja izvješće, potpisano od izvršnog direktora Sektora, polugodišnje Upravi, Revizorskom odboru i Nadzornom odboru Banke.

3. INFORMACIJE U VEZI S OBUHVATOM PRIMJENE BONITETNIH ZAHTJEVA

HPB Grupa sastoji se od kreditnih institucija Hrvatske poštanske banke d.d., i HPB Stambene štedionice d.d., te društva za upravljanje investicijskim fondovima HPB-Investa d.o.o. i društva za pomoćne usluge HPB Nekretnina d.o.o.

Nadređena kreditna institucija u HPB Grupi je Hrvatska poštanska banka d.d.

Temeljem zahtjeva Hrvatske poštanske banke d.d., a u skladu s člankom 282, stavak 7, točke 1. Zakona o kreditnim institucijama, iz konsolidacije finansijskih izvješća HPB Grupe za potrebe supervizije izuzeta su društva HPB-Invest d.o.o i HPB Nekretnine d.o.o.

U svrhu konsolidacije za potrebe supervizije Hrvatska poštanska banka d.d. i HPB Stambena štedionica d.d. konsolidirane su metodom pune konsolidacije, a HPB-Invest d.o.o. i HPB Nekretnine nisu konsolidirani te ulaganja u iste predstavljaju odbitne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala HPB Grupe.

Obuhvat HPB Grupe u revidiranom godišnjem izvješću nadređenog društva Hrvatske poštanske banke d.d. za 2012. godinu isti je kao i za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi. Obzirom da se godišnja izvješća sastavljaju sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) sve članice HPB Grupe konsolidirane su metodom pune konsolidacije.

Iisključena podređena društva HPB Nekretnine d.o.o. i HPB-Invest d.o.o iz HPB Grupe za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi nisu dužna sukladno važećim propisima izračunavati jamstveni kapital. Stoga, u skladu s člankom 12, stavkom 4, Odluke o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija društva, ne postoji niti obveza utvrđivanja odstupanja njihova jamstvenog kapitala od minimalnog jamstvenog kapitala propisana stavkom 3. istog članka.

4. INFORMACIJE U VEZI S IZNOSOM JAMSTVENOG KAPITALA

Jamstveni kapital HPB Grupe kreditnih institucija iznosi 1.701.642 tisuće kuna, a sastoji se od:

- osnovnog kapitala u iznosu od 1.313.890 tisuća kuna
- dopunskog kapitala I u iznosu od 401.742 tisuće kuna i
- odbitnih stavki od osnovnog i dopunskog kapitala u iznosu od 13.990 tisuća kuna

Osnovni kapital HPB Grupe kreditnih institucija čine uplaćene redovne dionice (uključujući kapitalnu dobit) u iznosu od 1.194.776 tisuća kuna, rezerve u ukupnom iznosu od 4.630 tisuća kuna, zadržanu dobit iz prethodnih godina u iznosu od 71.347 tisuća kuna te temeljem suglasnosti Nadzornog odbora Banke dobiti tekuće godine u iznosu od 102.353 tisuće kuna.

Nadzorni odbor Hrvatske poštanske Banke d.d. je dana 11. travnja 2013. godine dao suglasnost na prijedlog Odluke o upotrebi neto dobiti ostvarene u 2012. godini kojom se dobit 2012. godine raspodjeljuje u zakonske rezerve u iznosu od 4.703 tisuće kuna te u zadržanu dobit u iznosu od 89.360 tisuća kuna, dok je dana 9. travnja 2013. godine Nadzorni odbor HPB Stambene štedionice d.d. dao suglasnost da se neto dobit ostvarena 2012.godine u iznosu od 8.291 tisuću kuna rasporedi za pokriće prenesenog gubitka iz ranijih godina.

Umanjenja osnovnog kapitala iznose 59.216 tisuća kuna. Gubitak iz proteklih godina u iznosu od 14.634 tisuće kuna odnosi se na podređeno društvo HPB Stambenu štedionicu d.d., dok umanjenje s osnova ulaganja u nematerijalnu imovinu iznosi 43.698 tisuća kuna. Izmjenom zakonske regulative s krajem 2012. godine proširen je obuhvat primjene umanjenja na cjelokupno ulaganje u nematerijalnu imovinu (osim ulaganja u software). Ostala umanjenja iznose 884 tisuće kuna (od čega se 875 tisuća kuna odnosi na stecene vlastite dionice).

Dopunski kapital I čine uplaćeni hibridni instrumenti koji se uključuju u dopunski kapital I.

Odbitne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala čine izravno ulaganje u kapital druge finansijske institucije u iznosu od 13.500 tisuća kuna te ulaganje u kapital društva koje je isključeno iz grupe kreditnih institucija u RH u iznosu od 490 tisuća kuna sukladno članku 4. Odluke o superviziji grupe kreditnih institucija na konsolidiranoj osnovi.

4.1. Struktura jamstvenog kapitala

Naziv	u tis. kn
	Iznos
OSNOVNI KAPITAL	1.313.890
Uplaćene redovne dionice	1.194.776
Rezerve	4.630
Zadržana dobit	71.347
Dobit tekuće godine	102.353
Rezerve za opće bankovne rizike	-
Umanjenja osnovnog kapitala	59.216
Stečene vlastite dionice	875
Gubici proteklih godina	14.634
Gubitak tekuće godine	-
Nematerijalne imovina	43.698
Neotplaćeni iznos kredita odobrenih za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne i povlaštene dionice	-
Ostalo	9
DOPUNSKI KAPITAL I	401.742
Hibridni instrumenti	401.742
DOPUNSKI KAPITAL II	-
ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG I DOPUNSKOG KAPITALA	13.990
JAMSTVENI KAPITAL	1.701.642

5. INFORMACIJE O ISPUNJAVANJU KAPITALNIH ZAHTJEVA I PROCJENI ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA

HPB Grupa kreditnih institucija Pravilnikom o procjenjivanju internog kapitala uređuje postupak procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke.

Postupak procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala obuhvaća:

- utvrđivanje rizika,
- mjerjenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
- određivanje ukupnog internog kapitala i
- uspoređivanje potrebnog jamstvenog i potrebnog internog kapitala.

Značajni rizici kojima je izložena HPB grupa kreditnih institucija i načini izračuna kapitalnih zahtjeva su:

- kreditni rizik (uključujući rizik koncentracije)
 - Interni kapitalni zahtjev za kreditni rizik jednak je kapitalnom zahtjevu za kreditni rizik izračunatom primjenom modificiranog¹ standardiziranog pristupa iz Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija uvećanom za kapitalni zahtjev za rizik koncentracije i kapitalni zahtjev zasnovan na testiranju otpornosti na stres
- tržišni rizici
 - Interni kapitalni zahtjev za tržišne rizike izračunava se primjenom internog modela za tržišne rizike koji se temelji na metodi rizičnosti vrijednosti uzimajući u obzir rezultate procjene zasnovane na testiranju otpornosti na stres u smislu prepostavke savršenih pozitivnih korelacija između tržišnih faktora.
- operativni rizik
 - Interni kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se primjenom standardiziranog pristupa iz Odluke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija uvećanom za rezultate procjene zasnovane na testiranju otpornosti na stres
- likvidnosni rizik
 - Interni kapitalni zahtjev za likvidnosni rizik jednak je iznosu gubitka koji bi HPB grupa kreditnih institucija mogla pretrpjeti u narednih godinu dana uslijed neusklađenosti stavki aktive i pasive prema preostalom odnosno pretpostavljenom dospijeću sukladno procjeni zasnovanoj na testiranju otpornosti na stres
- kamatni rizik u knjizi banke
 - Interni kapitalni zahtjev za kamatni rizik u knjizi banke jednak je zbroju slijedećih iznosa:
 - iznos promjene ekonomske vrijednosti knjige banke primjenom osnovne simulacije paralelnih promjena kamatnih stopa za 2 postotna boda sukladno Odluci o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke

¹ Primjena pondera rizika za sve neosigurane izloženosti prema trgovackim društvima pri čemu ponderi ovise o utvrđenom kreditnom rangu klijenta

- iznos gubitka koji bi HPB grupe kreditnih institucija mogla pretrpjeti u narednih godinu dana uslijed neusklađenosti stavki aktive i pasive prema roku do sljedeće promjene kamatne stope sukladno procjeni zasnovanoj na testiranju otpornosti na stres.

Osim za značajne rizike, HPB Grupa kreditnih institucija je izračunala interni kapitalni zahtjev i za valutno inducirani kreditni rizik.

Ukupni potrebni interni kapital predstavlja zbroj internih kapitalnih zahtjeva umanjen za procijenjeni iznos koji je uključen u interne kapitalne zahtjeve za različite vrste rizika, i to:

- za procijenjeni iznos mogućeg gubitka uslijed operativnog rizika, koji je uključen u kapitalni zahtjev za kreditni rizik,
- za iznos koji je istovremeno uključen u interni kapitalni zahtjev za likvidnosni rizik i interni kapitalni zahtjev za kamatni rizik u knjizi banke.

Ukupni potrebni interni kapital HPB Grupe kreditnih institucija na 31.12.2012. je iznosio 1,50 milijardi kuna, dok je raspoloživi interni kapital iznosio 1,70 milijardi kuna.

Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva prema Odluci o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija je 1,36 milijardi kuna, a stopa adekvatnosti jamstvenog kapitala je iznosila 15,05%.

5.1. Iznosi kapitalnih zahtjeva za procjenu adekvatnosti jamstvenog kapitala

	u tis. kn
Iznosi kapitalnih zahtjeva	Iznos
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI ZA KREDITNI RIZIK	1.096.667
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	2.062
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	3.774
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	1
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
Izloženosti prema institucijama	23.122
Izloženosti prema trgovačkim društvima	490.314
Izloženosti prema stanovništvu	520.544
Izloženosti osigurane nekretninama	-
Dospjela nenaplaćena potraživanja	-
Visokorizična potraživanja	-
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-
Sekuritizacijske pozicije	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-
Ostale izloženosti	2.062
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI ZA RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE	563
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI ZA TRŽIŠNE RIZIKE	101.673
Kapitalni zahtjevi za specifični pozicijski rizik dužničkih instrumenata	21.583
Kapitalni zahtjevi za opći pozicijski rizik dužničkih instrumenata	21.186
Kapitalni zahtjevi za specifični pozicijski rizik vlasničkih vrijednosnih papira	8.616
Kapitalni zahtjevi za opći pozicijski rizik vlasničkih vrijednosnih papira	43.253
Kapitalni zahtjevi za rizik namire	-
Kapitalni zahtjevi za valutni rizik	7.035
Kapitalni zahtjevi za robni rizik	-
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEV ZA PREKORAČENJE DOPUŠTENIH IZLOŽENOSTI	-
UKUPNI KAPITALNI ZAHTJEVI ZA OPERATIVNI RIZIK	158.236
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTJEVA	1.357.138

6. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane je rizik gubitka koji proizlazi iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane.

HPB Grupa kreditnih institucija je na 31.12.2012. godine bila izložena riziku druge ugovorne strane kroz pozicije u izvedenim finansijskim instrumentima koji se odnose na valute te repo i obrnute repo ugovore.

Pravilnikom o upravljanju kreditnim rizicima propisani su način izračuna izloženosti po tim ugovorima, limiti izloženosti za svaku drugu ugovornu stranu te vrijednosni papiri koje HPB Grupa može prihvatiti kao kolateral pri sklapanju obrnutih repo ugovora.

HPB Grupa kreditnih institucija je na 31.12.2012. godine imala 261,6 milijuna kuna izvedenih finansijskih instrumenata (terminskih ugovora i ugovora o razmjeni) po kojima je neto izloženost iznosila 0,8 milijuna kuna. HPB Grupa kreditnih institucija računa izloženost riziku druge ugovorne strane za izvedene finansijske instrumente koristeći metodu tržišne vrijednosti i na 31.12.2012. ona je iznosila 3,4 milijuna kuna, dok je kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane za izvedene finansijske instrumente iznosio 291,5 tisuća kuna.

Na 31.12.2012. godine po repo i obrnutim repo ugovorima bruto izloženost je iznosila 46,7 milijuna kuna, a neto izloženost 4,7 milijuna kuna. Kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane za repo i obrnute repo ugovore, koristeći složenu metodu finansijskog kolaterala, iznosio je 271,2 tisuća kuna.

Ukupan kapitalni zahtjev HPB Grupe kreditnih institucija za rizik druge ugovorne strane iznosio je 562,7 tisuća kuna.

7. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI KREDITNOM I RAZRJEĐIVAČKOM RIZIKU

HPB Grupa kreditnih institucija je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba.

Primarna izloženost HPB Grupe kreditnih institucija kreditnom riziku proizlazi iz depozita, kredita i potraživanja od komitenata. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi te po osnovi dužničkih vrijednosnih papira koje se drže do dospijeća i vrednuju po amortiziranom trošku predstavlja knjigovodstvena vrijednost imovine u bilanci. Nadalje, HPB Grupa kreditnih institucija je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stawkama, kroz obveze po neiskorištenim odobrenim zajmovima i izdanim garancijama. HPB Grupa kreditnih institucija izvedene finansijske instrumente klasificira kao imovinu namijenjenu trgovanim te po njima nije izložena kreditnom riziku.

Upravljanje kreditnim rizikom je proces koji obuhvaća ocjenu kreditnog rizika plasmana te naknadno praćenje i nadzor odnosno procjenu nadoknadivog iznosa plasmana i izvanbilančnih obveza te provođenje potrebnih ispravaka vrijednosti i rezerviranja za identificirane gubitke po plasmanima odnosno izvanbilančnim obvezama.

Mjerenje odnosno procjena izloženosti kreditnom riziku provodi se kroz:

- procjenu kreditnog rizika plasmana (prije odobravanja),

- procjenu nadoknadivog iznosa plasmana i
- izračun regulatornog i internog kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik.

Procjena kreditnog rizika plasmana provodi se za sve plasmane koji za HPB grupu kreditnih institucija predstavljaju izloženost, a temelji se na:

- kreditnoj sposobnosti dužnika,
- vrsti plasmana i
- kvaliteti i vrijednosti instrumenata osiguranja potraživanja.

Obzirom na kriterije koje primjenjuje pri procjeni nadoknadivog iznosa plasmana, HPB Grupa kreditnih institucija plasmane dijeli na plasmane koji pripadaju portfelju malih kredita i plasmane koji ne pripadaju portfelju malih kredita.

Plasmani koji pripadaju portfelju malih kredita su ukupni plasmani i izvanbilančne obveze jednom dužniku ili grupi povezanih osoba čije je ukupno stanje u bruto iznosu (bez umanjenja za iznos ispravka vrijednosti odnosno rezerviranja) na dan procjene manje od 700 tisuća kn te se za njih procjena nadoknadivog iznosa u pravilu provodi na skupnoj osnovi, temeljem urednosti u podmirivanju obveza dužnika po plasmanu.

Procjenu nadoknadivog iznosa plasmana koji ne pripadaju portfelju malih kredita HPB Grupa kreditnih institucija provodi na pojedinačnoj osnovi temeljem slijedećih kriterija:

- dužnikova kreditna sposobnost,
- dužnikova urednost u podmirivanju obveza i
- kvaliteta instrumenata osiguranja.

HPB Grupa kreditnih institucija klasificira plasmane u rizične skupine ovisno o procijenjenom postotku nadoknadivosti plasmana, a sukladno HNB-ovoj Odluci o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija. Tako se plasmani za koje se procjenjuje da su potpuno nadoknadi klasičiraju u rizičnu skupinu A, plasmani za koje se procjenjuje da su djelomično nadoknadi klasičiraju u rizičnu skupinu B i to ovisno o postotku gubitka:

- u rizičnu skupinu B-1 klasičiraju se plasmani za koje utvrđeni gubitak ne prelazi 30% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa plasmana,
- u rizičnu skupinu B-2 klasičiraju se plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 30% do 70% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa plasmana,
- u rizičnu skupinu B-3 klasičiraju se plasmani za koje utvrđeni gubitak iznosi više od 70% a manje od 100% nominalnoga knjigovodstvenog iznosa plasmana, a
- plasmani za koje se procjenjuje da su u potpunosti nenadoknadi klasičiraju u rizičnu skupinu C.

Dospjelo nenaplaćeno potraživanje je izloženost kod koje je HPB Grupa kreditnih institucija utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana. Bez obzira na to je li dužnik u zakašnjenu dužem od 90 dana za dio obveze koja proizlazi iz određenoga ugovornog odnosa ili za sve obveze koje proizlaze iz toga ugovornog odnosa, cijelokupno potraživanje koje HPB Grupa kreditnih institucija ima prema tom dužniku, a koja proizlaze iz toga ugovornog odnosa, smatra se dospjelim nenaplaćenim potraživanjem.

7.1. Izloženost kreditnom riziku prema kategorijama izloženosti

							u tis. kn
	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti			
	Ukupan iznos	Prosječan iznos	Ukupan iznos	Prosječan iznos	Ukupan iznos	Prosječan iznos	Ukupan iznos
Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti							
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	4.053.158	3.395.295	435.979	445.916	6.113	3.057	-
Izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	59.442	52.641	-	-	7.024	5.421	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	817.316	583.763	-	2.998	95.127	124.543	-
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	641.511	933.533	-	-	33	33	-
Izloženosti prema trgovачkim društvima	3.867.598	4.307.576	260.093	250.924	1.115.169	1.182.814	-
Izloženosti prema stanovništvu	5.323.875	5.092.761	13.381	10.439	830.890	826.335	-
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	-	-	-	-	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-	-	-	-
Ostale izloženosti	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	14.762.898	14.365.569	709.453	710.277	2.054.356	2.142.203	-

7.2. Izloženost kreditnom riziku po geografskom području

				u tis. kn
Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po geografskom području	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti
Grad Zagreb	8.543.942	686.026	836.629	-
Splitsko-dalmatinska županija	887.413	-	358.536	-
Vukovarsko-srijemska županija	564.780	-	55.359	-
Nerezidenti	557.515	-	248	-
Zagrebačka županija	515.819	8.019	61.526	-
Ostale županije	3.693.429	15.409	742.058	-
Ukupno	14.762.898	709.453	2.054.356	-

*U skladu s internim aktima iskazane su samo pozicije čija je izloženost veća od 3% ukupne izloženosti dok su ostale pozicije iskazane skupno.

7.3. Izloženost kreditnom riziku po granama djelatnosti

				u tis. kn
Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po granama djelatnosti*	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni finansijski instrumenti
Financijske djelatnosti i djelatnosti	2.936.873	204.869	40.147	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno	2.483.868	435.979	108.180	-
Prerađivačka industrija	1.580.630	31.770	363.930	-
Građevinarstvo	970.737	2.786	360.586	-
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	669.428	9.668	152.174	-
Ostale djelatnosti	2.310.834	24.382	296.770	-
Stanovništvo	3.810.527	-	732.569	-
Ukupno	14.762.898	709.453	2.054.356	-

*U skladu s internim aktima iskazane su samo pozicije čija je izloženost veća od 3% ukupne izloženosti dok su ostale pozicije iskazane skupno.

7.4. Izloženost kreditnom riziku po preostalom dospijeću

u tis. kn

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po preostalom dospijeću	Krediti, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke	Izvedeni financijski instrumenti
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	4.053.158	435.979	6.113	-
Do 90 dana	1.790.433	-	6.113	-
Od 91 do 180 dana	1.148.342	29.814	-	-
Od 181 dana do 1 godine	42.870	-	-	-
Preko 1 godine	1.071.513	406.165	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	59.442	-	7.024	-
Do 90 dana	2.861	-	7.024	-
Od 91 do 180 dana	4.178	-	-	-
Od 181 dana do 1 godine	3.518	-	-	-
Preko 1 godine	48.885	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	817.316	-	95.127	-
Do 90 dana	93.119	-	95.127	-
Od 91 do 180 dana	187.080	-	-	-
Od 181 dana do 1 godine	76.000	-	0	-
Preko 1 godine	461.116	-	-	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društвima)	641.511	-	33	-
Do 90 dana	609.931	-	33	-
Od 91 do 180 dana	204	-	-	-
Od 181 dana do 1 godine	84	-	-	-
Preko 1 godine	31.292	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društвima	3.867.598	260.093	1.115.169	-
Do 90 dana	1.354.385	202.759	796.689	-
Od 91 do 180 dana	453.783	9.359	143.375	-
Od 181 dana do 1 godine	572.939	38.049	106.732	-
Preko 1 godine	1.486.491	9.925	68.373	-
Izloženosti prema stanovništvu	5.323.875	13.381	830.890	-
Do 90 dana	1.992.826	8.566	442.191	-
Od 91 do 180 dana	459.084	143	12.471	-
Od 181 dana do 1 godine	188.531	4.673	332.947	-
Preko 1 godine	2.683.434	-	43.281	-
Ukupno	14.762.898	709.453	2.054.356	-

7.5. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po djelatnostima

Djelatnost*	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (ispravak vrijednosti)	Stanje ispravka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
Prerađivačka industrija	794.804	315.412	6.210	-	763.776	6.083	91
Gradjevinarstvo	459.267	156.955	7.888	-	375.981	-	-
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	303.829	97.051	8.270	-	314.880	-	-
Poslovanje nekretninama	159.851	40.377	38.296	-	173.547	-	-
Prijevoz i skladištenje	102.026	41.073	23.172	-	150.691	-	-
Umjentnost, zabava i rekreacija	100.972	31.590	16.535	-	90.005	-	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	100.075	17.428	(3.500)	-	78.879	20.606	20.606
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	83.652	17.122	(2.096)	-	206.841	-	-
Ostale djelatnosti	248.224	75.579	9.362	-	176.606	477	74
Stanovništvo	588.538	332.562	31.798	10.120	506.596	1	-
Ukupno	2.941.239	1.125.151	135.933	10.120	2.837.801	27.167	20.771
							20.771

*U skladu s internim aktima iskazane su samo pozicije čija je izloženost veća od 3% ukupne izloženosti dok su ostale pozicije iskazane skupno.

7.6. Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjenje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Geografsko područje	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjenje (IV)	Stanje ispravka vrijednosti plasmana (IV)	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti (IV)	Otpisi/prihodi od naplate plasmana otpisanih u proteklim godinama	Dospjela nenaplaćena potraživanja	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančnih obveza	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od uklanjanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osovine izvanbilančnih obveza
Grad Zagreb	1.347.566	414.648	70.916	10.120	1.203.967	477	74	74
Splitsko-dalmatinska županija	208.618	82.749	23.514	-	176.159	20.606	20.606	20.606
Istarska županija	180.674	80.572	6.337	-	182.989	-	-	-
Vukovarsko-srijemska županija	142.990	31.176	3.617	-	143.222	0	-	-
Zagrebačka županija	141.185	64.607	9.145	-	126.798	-	-	-
Osječko-baranjska županija	132.828	125.535	10.736	-	132.760	-	-	-
Virovitičko-podravska županija	122.710	91.835	1.363	-	97.779	1	-	-
Primorsko-goranska županija	121.968	28.093	8.804	-	115.177	-	-	-
Zadarska županija	115.071	21.551	3.291	-	139.556	-	-	-
Varaždinska županija	106.519	18.130	(1.698)	-	95.797	6.083	91	91
Karlovacka županija	58.810	43.969	519	-	58.796	-	-	-
Dubrovačko-neretvanska županija	51.783	21.159	(836)	-	94.557	-	-	-
Ostale županije	210.516	101.127	226	-	270.245	-	-	-
Ukupno	2.941.239	1.125.151	135.933	10.120	2.837.801	27.167	20.771	20.771

*U skladu s internim aktima istakzane su samo pozicije čija je izloženost veća od 3% ukupne izloženosti dok su ostale pozicije iskazane skupno.

7.7. Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima

Ukupna umanjenja vrijednosti (ispravci vrijednosti) po plasmanima na kraju 2012. godine iznosila su 1.125.151 tisuća kuna. U odnosu na kraj 2011. godine kada su ova umanjenja iznosila 999.338 tisuća kuna, tijekom 2012 godine utvrđeno je neto povećanje ispravaka vrijednosti u iznosu od 156.704 tisuće kuna (427.317 tisuća kuna povećanje i 270.613 tisuća kuna smanjenje) i otpisi u iznosu od 10.120 tisuća kuna.

Na kraju 2012. godine HPB Grupa kreditnih institucija za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza izdvojila je iznos od 20.771 tisuća kuna (20.979 tisuća kuna povećanje i 208 tisuća kuna smanjenje) a koja su u cijelosti izdvojena u 2012. godini.

HPB Grupa kreditnih institucija je tijekom 2012. godine utvrdila na skupnoj osnovi i dodatnih 3.766 tisuća kuna ispravaka vrijednosti i rezerviranja za plasmane i izvanbilančne obveze koji ne nose rizik (rizična skupina A) na slijedeći način:

- za plasmane povećanje rezervacija za 5.824 tisuća kuna i
- za izvanbilančne obveze ukidanje rezervacija za 2.057 tisuća kuna.

Time su ispravci vrijednosti na skupnoj osnovi za A plasmane povećani sa 119.929 tisuća kuna na 125.752 tisuća kuna, dok su rezerviranja za izvanbilančne obveze rizične skupine A na skupnoj osnovi smanjena s 22.325 tisuća kuna na 20.268 tisuća kuna.

8. INFORMACIJE O STANDARDIZIRANOM PRISTUPU MJERENJA KREDITNOG RIZIKA

Kapitalni zahtjev za kreditni rizik i kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane iznose 12% ukupnog iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom. HPB Grupa kreditnih institucija pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom primjenjuje standardizirani pristup sukladno metodologiji propisanoj od strane Hrvatske narodne banke.

Pri utvrđivanju pondera rizika HPB Grupa kreditnih institucija ne koristi kreditne rejtinge vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika odnosno agencija za kreditiranje izvoza.

9. INFORMACIJA O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA ZA TRŽIŠNE RIZIKE

Upravljanje tržišnim rizicima HPB Grupe kreditnih institucija provodi se u skladu sa zakonskim odredbama, kako je određeno Pravilnikom o upravljanju tržišnim rizicima.

Izloženost tržišnim rizicima nastaje u pozicijama koje se u bilanci i izvanbilančnim evidencijama iskazuju po tržišnoj (fer) vrijednosti:

- financijska imovina namijenjena trgovaju,
- financijska imovina raspoloživa za prodaju,
- pozicije iskazane u stranoj valuti (uključujući i pozicije koje se odnose na plasmane i obveze ugovorene s valutnom klauzulom)

Svi instrumenti namijenjeni trgovaju podložni su tržišnom riziku, odnosno riziku da buduće promjene tržišnih uvjeta mogu instrument učiniti nepovoljnijim ili dovesti do umanjenja vrijednosti.

Kapitalni zahtjev se izračunava standardnom metodom u skladu s Odlukom Hrvatske narodne banke o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija i sastoji se od kapitalnih zahtjeva za opće i specifične pozicijske rizike dužničkih instrumenata i vlasničkih vrijednosnih papira te kapitalnog zahtjeva za valutni rizik.

10. INFORMACIJA O OPERATIVNOM RIZIKU

Operativni rizik svojstven je svim aktivnostima, procesima, proizvodima i sustavima HPB Grupe. Primjereno upravljanje operativnim rizikom HPB Grupa osigurava kroz primjenu postupaka, procedura te sustava ovlaštenja i odgovornosti koji su detaljno propisani internim aktima, Politikom upravljanja rizicima i Pravilnikom o upravljanju operativnim rizikom kao krovnim dokumentima.

HPB Grupa definira operativni rizik kao rizik nastanka događaja koji za posljedicu ima gubitak, a uzrok su mu neprimjereni ili neuspješni unutarnji procesi, ljudi ili sustavi odnosno vanjski utjecaji. Pri tome je u ovu definiciju uključen i pravni rizik.

S ciljem utvrđivanja i procjenjivanja izloženosti operativnom riziku HPB Grupa provodi:

- prikupljanje i analizu unutarnjih podataka o događajima uslijed operativnog rizika,
- samoprocjenu izloženosti operativnom riziku i samoprocjenu kvalitete kontrola,
- procjenu rizika informacijskog sustava i
- analizu utjecaja nedostupnosti resursa na kritične procese u okviru upravljanja kontinuitetom poslovanja.

HPB Grupa procjenjuje i izloženost rizicima povezanim s eksternalizacijom kao dodatnu izloženost svim značajnim rizicima koja proizlazi iz činjenice da eksternalizirane aktivnosti HPB Grupa ne obavlja sama već ih obavlja pružatelj usluge te procjenjuje utjecaj eksternalizacije na profil rizičnosti HPB Grupe.

Temeljem gore navedenog, HPB Grupa najmanje jednom godišnje provodi procjenu ukupne izloženosti operativnom riziku.

Osim toga, HPB Grupa procjenjuje utjecaj uvođenja novog proizvoda na profil rizičnosti obuhvaćajući pri tome izloženost svim značajnim rizicima.

HPB Grupa je u cilju učinkovitog upravljanja operativnim rizikom osnovala Odbor za upravljanje operativnim rizikom koji temeljem izvješća vezano uz izloženost HPB Grupe operativnom riziku donosi zaključke i odluke o odgovarajućim mjerama koje je potrebno provesti s ciljem ovladavanja izloženošću operativnom riziku.

Za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik HPB Grupa kreditnih institucija primjenjuje standardizirani pristup sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala kreditnih institucija. Standardizirani pristup izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik temelji se na relevantnom pokazatelju koji se računa iz finansijskih podataka o poslovanju HPB Grupe kreditnih institucija te prepostavci da tako izračunati relevantni pokazatelj u određenoj mjeri odražava izloženost operativnom riziku. Navedeni pristup podrazumijeva raspored poslovnih aktivnosti HPB Grupe kreditnih institucija u poslovne linije. Sektor upravljanja rizicima izračunava inicijalni kapitalni zahtjev kao trogodišnji prosjek zbroja rizikom ponderiranog relevantnog pokazatelja po poslovnim linijama za posljednje tri godine. Pritom je relevantni pokazatelj za pojedinu poslovnu liniju neto kamatni i neto nekamatni prihod sa svojim pozitivnim ili negativnim predznakom ostvaren u toj

poslovnoj liniji u pojedinoj godini. Za svaku pojedinu poslovnu liniju određen je ponder rizika. Kapitalni zahtjev za operativni rizik jednak je inicijalnom kapitalnom zahtjevu za operativni rizik pomnoženom s 1,5. Kapitalni zahtjev za operativni rizik za HPB Grupu kreditnih institucija na 31.12.2012. godine iznosio je 158,2 milijuna kuna.

11. INFORMACIJA O VLASNIČKIM ULAGANJIMA U KNJIZI BANKE

Vlasnička ulaganja HPB Grupe u knjizi banke iznose 57.702 tisuće kuna, što čini 3,39% jamstvenog kapitala HPB Grupe.

Prema namjeni vlasnička ulaganja HPB Grupe mogu se podijeliti na:

- strateška ulaganja u podređena društva - podružnice isključene iz konsolidacije za potrebe supervizije na konsolidiranoj osnovi u iznosu 13.990 tisuća kuna,
- ulaganja u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti klasificiranih u portfelj imovine raspoložive za prodaju u iznosu 18.629 tisuća kuna,
- ulaganja namijenjena prodaji u iznosu 21.551 tisuća kuna i
- ostala ulaganja u portfelju imovine raspoložive za prodaju u iznosu 3.532 tisuća kuna, a odnose se na manjinske osnivačke uloge u cilju ostvarivanja članstva na burzama, registrima, kartičarskim društvima i sličnim institucijama.

Ovisno o klasifikaciji vlasničkih vrijednosnih papira HPB Grupe u knjizi banke u portfelje propisane MSFI, HPB Grupa provodi njihovo vrijednosno usklađenje na slijedeći način:

- HPB Grupa mjeri vlasničke vrijednosne papiere u portfelju raspoloživom za prodaju po njihovim fer vrijednostima. Vrijednosni papiri koji nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu te čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno se vrednuju primjenom internih modela utvrđivanja fer vrijednosti. Fer vrijednost vrijednosnih papira koji kotiraju na aktivnom tržištu temelji se na njihovoj zaključnoj cijeni.
- vlasnički vrijednosni papiri namijenjeni prodaji (sukladno MSFI 5) početno se priznaju po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove stjecanja, ovisno o tome koji je iznos manji. HPB Grupa naknadno vrednuje imovinu namijenjenu prodaji procjenom fer tržišne vrijednosti i ako je ona niža od knjigovodstvene vrijednosti, umanjuje se knjigovodstvena vrijednost, a ako je viša od knjigovodstvene vrijednost pozitivni efekti se priznaju tek prilikom prodaje.
- metoda troška ulaganja koristi se za evidentiranje stjecanja podružnice od strane HPB Grupe. Trošak stjecanja podružnice mjeri se po fer vrijednosti dane imovine uvećano za troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju.

11.1. Izloženost po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna vrijednost
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije	-	-	-
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	34.126	34.126	-
Koja ne kotiraju na burzi, u dosta diversificiranim portfeljima	-	-	-
Koja kotiraju na burzi	18.629	18.629	-
Ostala vlasnička ulaganja	15.497	15.497	-
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	23.576	23.576	-
Koja ne kotiraju na burzi, u dosta diversificiranim portfeljima	-	-	-
Koja kotiraju na burzi	107	107	-
Ostala vlasnička ulaganja	23.469	23.469	-
Ukupno	57.702	57.702	-

11.2. Ukupni realizirani i nerealizirani dobici/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Realizirani i nerealizirani dobici/(gubici) od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobici/(gubici) od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Ukupno nerealizirani dobici/(gubici)	Nerealizirani dobici/(gubici) od vlasničkih ulaganja u knjizi banke
			Iznos	Iznos
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije	-	-	-	-
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	5.662	-	5.651	-
Koja ne kotiraju na burzi, u dosta diversificiranim portfeljima	-	-	-	-
Koja kotiraju na burzi	4.876	-	4.876	-
Ostala vlasnička ulaganja	786	-	775	-
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	-	-	-	-
Koja ne kotiraju na burzi, u dosta diversificiranim portfeljima	-	-	-	-
Koja kotiraju na burzi	-	-	-	-
Ostala vlasnička ulaganja	-	-	-	-

12. INFORMACIJA O IZLOŽENOSTI KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

Kamatni rizik u knjizi banke je rizik zbog kojeg HPB Grupa kreditnih institucija može imati negativan utjecaj na ekonomsku vrijednost knjige banke i zaradu (neto kamatni prihod), a zbog promjene kamatnih stopa na tržištu. Izloženost kamatnom riziku u knjizi banke nastaje kao posljedica:

- neusklađenosti stavki aktive i pasive bilance HPB Grupe kreditnih institucija raspodijeljenih prema kriteriju mogućnosti promjene kamatnih stopa (eng. repricing gaps),
- različite prirode kamatnih stopa (referentnih kamatnih stopa) uz koje HPB Grupa kreditnih institucija ugovara plasmane, odnosno izvore financiranja.

Sukladno tome, kamatnom riziku u knjizi banke izložene su sve kamatno osjetljive stavke knjige banke.

HPB Grupa kreditnih institucija upravlja kamatnim rizikom u knjizi banke u skladu sa zakonskim odredbama (Odluka o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke koju je donijela Hrvatska narodna banka, a stupila je na snagu 31.03.2010. godine) te internim Pravilnikom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke.

Pravilnikom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke definiran je proces upravljanja, metode procjene i mjere izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke, limiti izloženosti te način i učestalost izvještavanja o izloženosti HPB Grupe kreditnih institucija kamatnom riziku u knjizi banke.

Kamatni rizik u knjizi banke HPB Grupa kreditnih institucija procjenjuje promatrajući taj rizik iz dvije perspektive:

- perspektiva ekonomske vrijednosti: potencijalno smanjenje tržišne vrijednosti knjige banke uslijed promjene kamatnih stopa na tržištu (prilagođeno Odluci Hrvatske narodne banke o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke),
- perspektiva zarade: potencijalno smanjenje neto kamatnih prihoda uslijed promjene kamatnih stopa na tržištu.

Kod mjerena kamatnog rizika u knjizi banke iz perspektive ekonomske vrijednosti kapitala HPB Grupa kreditnih institucija se koristiti pojednostavnjenim izračunom procjene promjene ekonomske vrijednosti knjige banke primjenjujući standardni kamatni šok od 2 postotna boda na pozicije knjige banke izložene riziku promjene kamatnih stopa po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno. HPB Grupa kreditnih institucija izračunava omjer promjene ekonomske vrijednosti knjige banke i jamstvenog kapitala te ga održava takvog da ne bude veći od 18%. (zakonski omjer propisan Odlukom HNB-a iznosi 20%).

Kod mjerena rizika kamatnih stopa iz perspektive zarade HPB Grupa kreditnih institucija primjenjuje osnovnu simulaciju paralelnih promjena kamatnih stopa za 2 postotna boda promatrano za vremenski period od 12 mjeseci te tako izračunato potencijalno smanjenje neto prihoda od kamata održava unutar limita od 10% ostvarenih neto prihoda od kamata za promatrano razdoblje (od početka godine) projiciranih na godišnju razinu.

Sektor upravljanja rizicima mjesečno izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti kamatnom riziku u knjizi banke.

U sljedećoj tablici dani su iznosi promjene ekonomske vrijednosti kapitala i neto kamatnih prihoda HPB Grupe kreditnih institucija na 31.12.2012. godine:

Oznaka valute	Kamatni rizik u knjizi banke		<i>u tis. kn</i>	
	Standardni kamatni šok ± 200 baznih bodova			
	Promjena ekonomske vrijednosti kapitala	Promjena neto kamatnih prihoda (interni model)		
HRK	79.791	-8.560		
EUR	79.669	-6.526		
OSTALO	-2.406	1.771		
Ukupno	157.054	-13.316		

Promjena ekonomske vrijednosti kapitala HPB Grupe kreditnih institucija na 31.12.2012. godine iznosi 157,1 milijun kuna ili 9,23% jamstvenog kapitala dok bi neto kamatni prihodi (izračunati internim modelom, primjenom standardnog kamatnog šoka od ± 200 baznih bodova) bili manji za 13,32 milijuna kuna.

13. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

HPB Grupa kreditnih institucija u tehnikama smanjena kreditnog rizika koristi finansijske kolaterale i jamstva Republike Hrvatske.

Za potrebe izračuna učinaka primjene finansijskoga kolateralala HPB Grupa kreditnih institucija u pravilu primjenjuje jednostavnu metodu finansijskoga kolateralala. Iznimno, HPB Grupa kreditnih institucija primjenjuje složenu metodu finansijskoga kolateralala kada sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenoga kapitala kreditnih institucija Hrvatske narodne banke primjena jednostavne metode nije dozvoljena.

Kategorije izloženosti	u tis. kuna			
	Materijalna kreditna zaštita	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite	Nematerijalna kreditna zaštita	Iznosi izloženosti pokriveni ostalim priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	-	-	-	-
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	-	-	-	-
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	-	-	254.815	-
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	42.667	-	-	-
Izloženosti prema trgovačkim društvima	15.236	-	438.671	-
Izloženosti prema stanovništvu	18.707	-	-	-
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	-	-	-	-
Ostale izloženosti	-	-	-	-
Ukupno	76.610	-	693.486	-

HPB Grupa kreditnih institucija je na 31.12.2012. godine imala ukupno 76,6 milijuna kuna plasmana pokrivenih finansijskim kolateralima (od čega 33,9 milijuna kuna depozitima i 42,7 milijuna kuna dužničkim vrijednosnim papirima primljenim u zalog) te 693,5 milijuna kuna plasmana uz jamstva Republike Hrvatske.

Čedo Maletić
Predsjednik Uprave